

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohman.

Vsebina: Kmetijska družba na velesejmu. — Živinorejska razstava na letošnjem velesejmu. — Jezerške ovce na živinorejski razstavi v Ljubljani. — Dva nova travniška kultivatorja. — Preizkusi s planinsko ržjo. — Učno travišče. — Nasveti pred trgatvijo. — Elcema — sredstvo proti metuljavosti. — Razstava goveje živine v Krškem. — Kmetijsko posvetovanje v Mariboru. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inzerati.

Kmetijska družba na velesejmu.

Na letošnjem velesejmu je nastopila tudi Kmetijska družba s svojo razstavo v predlopi paviljona „F“. Pokazati hoče dosedanji razvoj in delovanje blagovnega oddelka, ki mu je naloga, preskrbovati družbene člane in podružnice z raznimi gospodarskimi potrebščinami. Razstava Kmetijske družbe obsega vse tiste predmete, ki jih oddaja blagovni oddelek za pospeševanje našega kmetijstva. Tako želi podati Kmetijska družba celotno sliko raznovrstnih potrebščin, ki jih družba priskrbuje svojim članom in ki jih ima stalno v svoji zalogi.

Vsa razstava je tako vprizorjena, da se vidijo vse različne kmetijske potrebščine v določenih skupinah. Prednji prostor zavzemajo različni poljedelski stroji počenši od plugov in orodja za obdelovanje zemlje do strojev za čiščenje in sortiranje žitnih pridelkov. V večjih skupinah so v ozadju stroji za mlekarstvo (srednja skupina) in na obeh straneh pa stroji za vinarstvo, stroji za sadjarstvo in vrtnarstvo. Na skrajnih koncih in vmes so pa na posebnih policah postavljene zbirke umetnih gnojil, močnih krmil, raznega semenja in raznovrstnih gospodarskih potrebščin in sredstev, ki jih rabimo danes za zatiranje in odvracanje rastlinskih bolezni in škodljivcev. V te zbirke je sprejela tudi žita semenogojke postaje v Beltincih in v Guštajnu (Osiander) kakor tudi sredstva za pokončavanje raznih bolezni in škodljivcev tvrdke Chemotechna in Dr. Jenčiča.

Kmetijska družba je porabila letos prvič priliko, da je stopila z uzorci svojega blagovnega prometa na dan, da tako pokaže svojim članom in drugim interesentom obsežnost svojega poslovanja in svojega

dosedanjega dela na polju priskrbe kmetijskih potrebščin. Opozarjamo na to razstavo in vabimo vse interesente, da si jo ogledajo. — n.

Živinorejska razstava na letošnjem velesejmu.

Našemu vabilu so se živinorejci odzvali v tako lepem številu s svojimi živalimi, da obeta postati tudi ta prireditev prvovrstna. Za razstavo konj, ki je že lani dosegla tako lep uspeh, je priglašeni več kakor 100 živali različnih pasem. Posebnost letošnje razstave pa obstoji v tem, da se vrši ob enem tudi razstava goveje živine. To je prva taka razstava, ki jo priredimo v Ljubljani. Tudi za to razstavo je priglašeni nad 100 živali. Največ razstavljalcev je seveda iz ljubljanskega okraja, odlično zastopana pa bodeta tudi gorenjska in dolenska stran z živalimi iz najbolj znanih živinorejskih krajev. Razstava goveje živine bo nudila prav pestro sliko različnih pasem, ki se goje v naši deželi. Poleg različne enobarvne živine bo zastopana v velikem številu tudi lisasta ali cikasta živina.

Razstava konj in goveje živine se otvori po programu v nedeljo, 6. septembra ob 9. uri dopoldne in ostane odprta samo ta dan do 6. popoldne. Tako imajo priliko, da si ogledajo živinorejci od vseh strani naše dežele.

Je pa še druga zanimivost pri letošnji živinorejski razstavi. V zvezi z razstavo se vrši tudi **plemenski sejm** za konje in goved na posebnem prostoru, ki se drži razstavišča goveje živine. V tem oddelku bo razstavljenih na prodaj tudi 40 plemenskih ovac sulčavsko-jezerske pasme, ki pridejo de-

loma iz Jezerskega in deloma iz Sulčave in za katere bo najti tudi med našimi živinorejci gotovo mnogo interesentov.

Naše gospodarje pa vabimo, da si ogledajo eno in drugo razstavo in da pokažejo s tem, da vedo ceniti velik pomen, ki ga imajo take prireditve za nadaljno povzdigo naše živinoreje. — n.

Jezerske ovce na živinorejski razstavi v Ljubljani.

Jezerska ovca je znana že v 16. stoletju kot najboljše planinska ovca. Po svetu je bila poznata kot „velika planinska ovca“ (Alpen-Riesenschaf). Smelo trdim, da je to še dandanes.

Njene prednosti so: močna in lepa zrast, skromnost v prehrani, utrjenost pred vremenskimi vplivi, okusnost mesa in zlasti fina volna. Dorastla ovca doseže 50—70 kg; ovni pa 70—100 kg, pa tudi več.

Razširjena je pred vsem v avstrijske alpske dežele, kamor se je že dolgo vpeljavala in kamor se

še danes vpeljuje. Po vojni jo je pričela Kmet. družba vpeljati tudi v novomeški, črnomaljski in kočevski okraj s prav povoljnim uspehom. Kamorkoli jo vpeljujejo, povsodi se privadi in zadovoljivo uspeva.

Z ozirom na njene vrline bi bilo želeli, da bi se jezerske ovce poprijeli povsod, kjer imajo pripravne pašnike, ki zaradi težke dostopnosti niso za govejo živino. V zimskem času pa je zadovoljna z vejniki (frodel) in najslabšim senom. Prehrana je torej prav lahka in poceni.

Reja te ovce bi bila hranilnica naših kmetov, ker bi z malimi stroški lahko prišli do močne, lepe in cenene obleke. Ob potrebi in priložnosti pa tudi do cenenega ni okusnega mesa.

Ako želi kdo dobiti plemenih ovac jezerske pasme, naj si jih nabavi na plemenskem sejmu v Ljubljani o priliki živinorejske razstave dne 6. septembra, kjer bo razstavljenih večje število teh ovac, ali naj se pa obrne na podpisane ekonomista, ki bo drage volje poskrbel vse potrebno.

Hladnik — Kranj.

Živinorejska razstava na ljubljanskem velesejmu se otvori v nedeljo,

6. septembra t. l. ob 9. dopoldne in ostane odprta do 6. popoldne.

Dva nova travniška kultivatorja.

Znana tvrdka I. Červinka v Pragi je spravila na trg dvoje novih strojev za obdelovanje travnikov, ki jih prinašamo danes našim gospodarjem na ogled. To je kultivator „Ara“, ki ga kaže pod. 27. in kultivator Darius, ki ga kaže pod. 28. Prvi je njivski brani podobno orodje, samo da ima namesto zob nože, s katerimi razrezuje rušo 5 do 10 cm globoko in jo na ta način odpira vplivom zraku, ob enem pa zatira travniški mah in ga trebi iz zemlje. S pomočjo

zemlje s korenino vred. Pri takem delu se tudi umetna gnojila bolj pomešajo z zemljo.

Pod. 27. Travniški kultivator „Ara“, dvignjen iz zemlje s pomočjo vzvoda.

Pod. 28. Travniški kultivator „Darius“.

Drugi stroj je travniški kultivator „Darius“, ki ga predstavlja pod. 28. Ta stroj je sestavljen iz njivskega kultivatorja (razruševalca) s tem, da se mu na jeklenih lemežih pritrdijo dvozobati vilam podobni jekleni noži, s katerimi reže do 10 cm globoke brazdice in trga tem potom tudi mah iz ruše. Stroj je vrlo poraben, trpežen in lahek za delo. Če te nože odstranimo, nam rabi stroj s svojimi vpognjenimi jeklenimi in prožnimi lemeži za rahljanje in drobljenje brazd (preorane prahe), tako in še bolje seveda kakor navadni razruševalec (ekstirpator).

Oba stroja je razstavila družba na letošnjem velesejmu in se lahko pri njej naročata. — r.

posebnega vzvoda se noži lahko vsak čas dvignejo iz zemlje in očistijo od nabranega mahu. S tem kultivatorjem se da mah bolj temeljito trebiti iz travniške ruše, kakor s travniško brano, ker ga trebiti iz

Preizkusi s planinsko ržjo.

Kmetijska družba namerava v tej jeseni preizkusiti planinsko rž iz gorskih vasi v Bohinju, kako bi se obnesla v dolinskih krajih. V to svrhu bo fistim posestnikom, ki se zavežejo, da bodo take preizkuse izvedli natančno po navodilih, oddala manjše količine semenske rži po nižani ceni. Pri teh preizkusih se bo šlo za to, da doženemo, jeli uspeva planinska rž v dolinah bolje nego domača. Vsak preizkuševalec bi moral zaradi tega posejati enako površino domače rži. V svrhu primerjanja bo moral natančno opazovati razvoj domače in planinske rži, in zabeležiti te podatke na posebno polo, slednjič pa končni pridelek obeh parcel natančno stehtati, tako glede zrnja kakor glede slame. Tako zbrane podatke bo moral doposlati Kmetijski družbi. Kdor želi izvesti te preizkuse s planinsko ržjo, naj se javi pismeno pri Kmetijski družbi, najkasneje do 15. septembra, nakar se mu bo primerna količina rži s potrebnimi navodili doposlala.

Učno travišče.

Inž. Sadar, Maribor.

V zadnjem članku pod tem naslovom v 15. številki „Kmetovalca“ mi je dodati le še odgovor na sledeče vprašanje:

Kaj naj opazujemo v učnem travišču?

Na učnem travišču, ki smo si ga uredili po danih navodilih je opazovati ne le ves razvoj posejanih trav, ampak tudi vse vnanje vplive in druge pogoje na rast posameznih vrst trav. Opazujemo tedaj:

a) Kalenje in odganjanje.

Videli bomo, da razne trave kalijo v različnem razdobju. Razmak od 8 do 14 dni, celo 3 tednov niso redki. Najprej bo odgnal mačji rep, trav. bilnica, obe ljulki, rana pahovka in pasja trava, najzadnje trav. latovka in šopulja. Iz tega opazovanja se bomo naučili, kako važno je pri sestavi travnih zmesi, da ne porablamo samo istovrstnih trav; kajti, če bi na primer sejali samo trave, ki pozno kalijo, bi nam plevel zarastel njivo, še predno bi trave vzkalile, in bi nam lahko uničil vso setev.

b) Razvojne dobe.

Posamezne trave se razvijajo jako različno. Trave, ki hitro kalé, navadno tudi hitro rastejo. Treba bo biležiti čas, ko trave prično in končajo obraščati se, klasati, cveteti, zoreti.

c) Obliko rasti.

Treba bo paziti, če delajo trave šope ali poganjajo pritlike. Obe skupini trav se morata na travniku izpopolnjevati. Nadalje opazuj, ali tvorijo trave ozke ali široke, gladke ali hrapave, gole ali kosmate liste in kakšno je razmerje med stebлом in listno maso! Mnogo bilk da slabo leseno krmo.

d) Obiranje semena.

Pri tem pazi na cvetenje in zorenje. Če se zakasniš le za en dan, že se osiplje polovico zrnja.

e) Okuženje z boleznimi.

Bolezni trave močno napadajo. Posebno često rja. Tudi snet večkrat onemogoči obiranje semena. Živalski škodljivci: fritova muha, strune, gosenice i. sl. lahko napravijo veliko škodo. Opazuj, kako odporne so posamezne vrste trav proti boleznim in škodljivcem; tudi to mora vedeti kmetovalec, ki hoče travnike zasejavati.

f) Ponašanje trav v suši in dežju.

To opazovanje nam bo nudilo mnogo zanimivosti glede uplivanja vremena na trave. Iz tega bomo zaključili, katere trave spadajo na našo zemljo in v naše vremenske okolnosti. Stremimo za tem, da so trave vedno zelene. Najboljša je torej ona, ki je zelena ob suhem in mokrem času.

Na učno travišče kaže posejati tudi razne detelje, ki rastejo po travnikih, da jih na ta način spoznavamo glede rasti in druge vrednosti. Poleg obče znanih detelj, ki jih pridelujemo po njivah (domača detelja, nemška detelja ali lucerna, inkarnatna detelja) je posejati esparzeto (*Onobrychis sativa*), švedsko deteljo (*Trifolium Hybridum*), belo deteljo (*T. rapens*), rožičkasto in močvirnato nokoto (*Lotus corniculatus* in *uliginosus*), hmeljsko lucerno (*Medicago lupulina*), zajčjo deteljo ali ranjek (*Anthyllis vulneraria*).

Vsa opazovanja je treba zapisati, da ne uidejo spominu! Po travišču hodi z odprtimi očmi in svinčnikom v roki!

Nasveti pred trgatvijo.

Za vinogradnika se bliža najvažnejši in najve-selejši čas v letu, to je čas **trgateve**, v katero stavi vinogradnik vse upe in nade in ki mu ima za vse težave in skrbi in stroške prinesiti zaslužen plačilo.

Zlasti letošnje leto mu je oskrbovanje vinogradov proti napadom peronospore in grozdne plesnobe povzročilo izvanredno velike stroške, ker sta mu zaradi deževnega vremena ti dve bolezni pretili popolnoma ugonobiti ves letošnji nastavek. Ta boj je zahteval nenavadne izdatke, toda kdor se teh ni zbal in je voljno žrtvoval več denarja in več časa za njihovo pobijanje in odvracanje, ta se lahko sedaj vešeli in dosežen svoj uspeh in dobro plačilo, ki ga čaka v letošnjem pridelku.

Nesreča, ki utegne pridnega vinogradnika še doleteti, obstoji le še v morebitnih nevihtah in v trajno neugodnem jesenskem deževju, ki še lahko skazita letošnjo trgatvev in ki ves letošnji vinski pridelek lahko močno poslabšata, tako da bi bil ves pričakovani dohodek najobčutneje prizadet.

Upajmo pa na ugodno jesensko vreme, ki bo dozorevalo pospeševalo ter vse zamujeno kolikor mogoče še popravilo.

Pravilna zoritev grozdja ni zaostala do sedaj samo vsled prenizke poletne vročine in zaradi raznih boleznih in uim, marveč tudi zaradi neenakomernega in počasnega cvetenja, kar je bila posledica neenakomernega razvoja grozdov, odnosno jagod na enem in istem grozdu.

Mesec avgust je v tem oziru mnogo popravil, a še bolj bodeta lahko zboljšala september in oktober, če bodeta količkaj suha in solnčna. V tem času,

zlasti od druge polovice septembra naprej pridobiva grozdje dan za dnevom na sladkobi in splošni do- broti, dočim se preobilna kislina vedno bolj zmanj- šuje. Ta sprememba se pojavlja, dokler ne prične grozdje na trti veneti. Ker ne zgubi do tega časa, t. j. do popolne dozorelosti grozdje nič na svoji teži, oziroma množini, si vsakdo **neizmerno škoduje, kdor se prenagli s prezgodnjo trgatvijo, ko je grozdje šele napol dozorelo.**

Vsi vinogradniki bi se morali glede trgatve ze- diniti in sporazumeti, **da se nikjer v Sloveniji ne pri- čne s splošno trgatvijo pred drugim tednom oktobra, toraj šele po 10. oktobru.** Ta sklep naj bi veljal se- veča le za slučaj ugodnega nedeževnega oktober- skega vremena.

Pozna trgatev bi bila letos tembolj umestna tudi z ozirom na pridobitev večje množine izbornega vina za izvoz v Nemško Avstrijo, kamor se bo lah- ko izvozilo glasom najnovejše pogodbe s to državo do 80.000 hl vina po znižani carini. Avstrija pa ku- puje le najboljša vina, zato jih tudi drago plačuje.

Če pričnejo v južnih krajih, kjer dozori grozdje že v prvi polovici septembra, s splošno trgatvijo šele oktobra, mislim, da bi morali toliko bolj v Slo- veniji zavleči splošno trgatev do skrajne možnosti.

Brez ugovora in pomisleka pa vsakdo lahko iz- vrši predtrgatev prav zgodnjega grozdja (portu- galka, anževinka, zg. burgundec i. e.), kakor tudi nagnitega grozdja.

Poskušajmo toraj doseči v vsej Sloveniji let- niku 1921. enak pridelek, da povzdignemo zopet slo- ves našega vina, kar bo močno vplivalo tudi na do- bro kupčijo!

Fr. Gombač.

Elcema - sredstvo proti metuljavosti.

V radovljiškem okraju so po nekaterih občinah zelo pogosti slučaji **metuljavosti**, posebno pri ovcah in kozah, pa tudi pri goveji živini (obč. Ribno, Ra- teče pri Kranjski Gori, kjer so močvirnati pašniki). Škoda je zelo občutna in malokateri posestnik si zna in zamore pomagati zoper zajedavca, ki po- vzroča to bolezen. Nedavno je naročil drž. mlekar- ski instruktor Pevc sredstvo zoper metuljavost iz Beuel-a v Nemčiji, tzv. „Elcema“, (bakrova sol), ter ga izročil v svrhu poizkusa posestniku Matiju Arhu na Bodeščah pri Ribnem 14. Imenovani posestnik redi večjo čredo koz, katere pase deloma na zmoč- virjenih tleh ob Savi med Ribnem in Bodeščami. **Koze so mu trajno boleale na jetrni metuljavosti.** Po navedbi posestnika mu je poginilo v zadnjih le- tih 17 koz vsled metuljavosti. Bakreno sol „Elcema“ je poskusoma pokladal bolnim kozam po 5 gr na glavo in dan, na tešče zjutraj pred odgonom na našo, in sicer skozi tri tedne. Živali so v teku tega časa popolnoma ozdravile in ni bilo poznati pozneje na njih nobenega običajnega hiranja.

Z ozirom na razširjenost in veliko opasnost met- uljavosti pri pasoci živini bo Kmetijska družba že to jesen oddajala to sredstvo svojim naročnikom. El- cema je sploh za pašne živali dobro sredstvo, tudi za prasiče.

I. S.

Razstava goveje živine v Krškem.

V nedeljo 23. avgusta se je vršila v Krškem na ondotnem sejmišču razstava goveje živine, ki je prav dobro uspela. Zasluga za to gre načelstvu Kmetijske podružnice in srez. ekonomu Ambrožu, ki se je veliko trudil, da se je stvar tako lepo sponesla. Živinorejci so prignali iz Krškega polja in Savske doline vsega skupaj 19 bikov, 36 krav in 35 telic. Zastopana je bila živina iz krškega in brežiškega okraja. Ocenjevalna komisija, kateri je predsedoval veter. referent mariborske oblasti Dr. Rajar, je pri- znala premije za 18 bikov, 30 krav in 24 telic. Raz- stavljen živina je bila precej enotnega tipa, vse- skozi enobarvna, ponajveč sive in deloma pšenične barve. Vpliv muricodolske in murbodenske krvi je bil prav očiten. Bolj kakor biki so se odlikovale krave po svoji vnanjosti. Vmes je bilo tudi nekaj prav dobrih mlekaric. Tudi lepih telic je bilo precej veliko. Pri bikih se je videlo, da je treba tej reji dati bolj določeno smer in da je treba za njo bolj delati in več storiti. V Savski dolini in na Krškem polju po- trebuje živinoreja še mnogo zavednega in skupnega, organiziranega dela, da se bodo njeni dohodki dvig- nili in da se bo s tem postavil temelj za bolj uspešen napredek. Pomisliti moramo, da so na razstavo pri- peljali najlepšo živino. Vtis, ki ga je napravila raz- stava na obiskovalca, je bil iz tega stališča prav dovoljen. Pretežna večina krškopoljske živine pa potrebuje izdatnega izboljšanja v enem in drugem pogledu. Želeti je, da bo dala razstavljen lep ži- vina mnogo nove pobude za nadaljni napredek. Številni obiskovalci so se lahko prepričali, da se da doseči z dobro rejo prav ugodne in res lepe uspehe in da je v dobri reji, v skrbnem odbiranju živali, v dobrih plemenjakih, v domači izpodreji iskati glavno pomoč, da dosežemo tudi pri nas lepše uspehe. Krško polje mora posvetiti pridelovanju krme in gnoja več pozornosti. Dobri živinorejski kraji so najbolj trdni, vse bolj kakor pa vinski kraji.

Kmetijski podružnici in njenim sotrudnikom pa vsa čast za skrbno vprizoritev, ki je bila velikega pomena za Krško in Savsko dolino.

R.

Kmetijsko posvetovanje v Mariboru.

(Dalje.)

VI. Živinorejska produkcija.

A. Konjereja.

Konjereja naj se le tam pospešuje (forsira), kjer so dani naravni pogoji za nje procvit. Tam pa moramo odgajati res prvovrsten konjski material. Za pospeševanje konjarstva je poklicano delovati konjerejsko društvo.

Dokler bo društvo obdržalo dosedanje agilnost in po- žrtvovalnost, naj se mu odstopajo tudi nadalje državna sred- stva za prirejanje razstav in potrebno upeljavo matičnih knjig.

B. Govedoreja.

1. Naloga države:

a) Vsakoletno izvajanje licencovanja bikov in dovolitev zadostnih sredstev za premovanje najboljših komadov pri tej priliki. Kontrola nad licencovanimi in nagrađenimi plemenjaki.

b) Dovolitev zadostnih sredstev za nakup dobrih bikov, ki se oddajajo s popustom do 1/2 nakupne cene na okraje, ob- čine in zadrage tamkaj, kjer je to neobhodno potrebno.

c) Država podpiraj ureditev domačih vzrejevališč, naj si bodo to zasebna ali združenja.

d) Za prevoz plemenske živine po železnici naj se dovolijo zopet znižani prevozniki tarifi.

e) Država naj po svojih organih izvršuje kontrolo pri bikorejskih in živinorejskih zadrugah in društvih ter naj dobro poslujočim dovoljuje znatne podpore. Pri podelitvi pomoči imajo zadruga prednost pred posameznimi prosilci.

Želeti je, da se sprejme v nov združni zakon določilo, da lahko vrši revizije bikorejskih in živinorejskih zadrug, katere država denarno podpira, po svojih strokovnih organih.

f) Izdajanje koncesij za živinsko trgovino naj se omeji na dejanske potrebe. Gonja hrvaških buš od sejma do sejma po delamrznih barantačih naj se prepove, ker se s tem le širi goljufija in nalezljive bolezni, trpinči žival in vznemirja resno domače rejsko delo.

2. Naloga okrajnih zastopov:

a) Dovolitev zadostnih prispevkov za licencovanje bikov.

b) Okrajni zastopi naj postavijo v proračunu zadostne prispevke za nakup dobrih plemenskih bikov tako, da bo mogoče vsako leto takoj po izvršenem licencovanju preskrbeti občinam manjkajočih bikov.

c) Okrajni zastopi naj si uredijo svoje vzrejevališče in naj imena zato primernejših najboljših živinorejcev javijo potom srezkega poglavarja velikemu županu.

3. Naloga občin:

Občine naj posvečajo največjo skrb nabavi in vzgoji dobrih bikov in naj dovoljujejo iz svojih sredstev prispevke v to svrhu.

4. Naloga združenj:

Podrobno delo v govedoreji naj opravljajo krajevni živinorejski odseki, pa naj si bodo občinski ali pri kmetijskih podružnicah, bikorejske in živinorejske zadruga in društva. Svoje delo naj osredotočijo v to, da se dvigne mlečnost naših pasem. Skrbe naj za potreben pouk in aranžirajo letne krajevne ogledne plemenskega materiala. Pri tej priliki naj se praktično izvaja odbira za pleme od najboljših mlekarič.

(Dalje sledi.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 62. V kleti, kjer imam krompir in druga jedila, so se mi zaredili črni polži, ki mi vse obležejo in obgrizejo. **Kako odpravim črne polže iz kleti?** (F. P. v M.)

Odgovor: V vaši kleti je preveč vlage, za to so se v njej zaredili črni polži. Svetovali bi vam sledeče: Spravite za enkrat iz kleti krompir in vsa jedila, klet dobro prezračite, osušite in potrosite po vlažnih tleh z živim apnom. Ko se je klet do dobra posušila, pobelrite jo z apnenim beležem, da postane svetla in čista. Če bi pa vzlic temu prihajali še polži na dan, nastavite jim na nekoliko mestih krompirja zrezanega na koščke kot vabo in zraven kako sveže, vlažno listje, pod katerim se polži čez dan skrijejo. Po dnevu jih lahko polovite in uničite. Glavni pogoj, da se vam ne bodo zaredili v kleti polži in drugi mrčes, je pa, da držite klet suho, snažno, dobro pobeljeno in v redu. L.

Vprašanje 63. Moje dvanajst tednov staro žrebe ima zadnje noge v bicljih zelo krive, ter se ne dajo zravnavati. Pri počasni hoji, ovira ta pogrešek žrebe, medtem ko se pri teku ne pozna toliko. **Kako popravim mlademu žrebetu krive biclje?** (I. K. v Zg. B.)

Odgovor: Krivi biclji pri mladih žrebetih se morejo uravnati sami po sebi. To se doseže s tem, da se jim nudi priliko zadostnega gibanja, po možnosti na bolj trdnih tleh. Hoja ali paša na prevlažni ali pa močvirni zemlji ne stori dobro. Tudi v hlevu mora žrebe stati bolj na trdem, ne pa v blatu ali pa v vodi. S primernim ravnanjem in s prostim gibanjem se bodo krivi biclji kolikortoliko uravnali. Z zdravili se pa v tem oziru ne da ničesar doseči. **Žzk. Fr. Černe.**

Vprašanje 64. Imam mlado kravo pri drugem teletu, ki ima prvo polovico vimena skoraj prazno, oziroma na prva dva seska daje le po nekaj kapljic mleka, dočim je zadnji del vimena dobro razvit. **Kako zdravim bolno vime pri kravi?** (I. F. v B.)

Odgovor: Sprednji del vimena se je lahko posušil, če je krava imela na njem vnetje (volčič). Po gnojnih vnetjih odmrjejo dostikrat celi deli vimena. Mogoče je pa tudi, da so le seski zaraščeni ali zamašeni; poskusite jih očistiti in odpreti z mlečno cevko. Ako na prednjem delu vimena ni opaziti nikake bolezni ali izpremembe, potem gnetite ta del ves čas in ga molzite, da spravite mleko iz njega.

Žzk. Fr. Černe.

Vprašanje 65. Moji mladi prasiči so v zadnjem času dobili nekako bolezen v glavo, najbrže v možgane. Glavo vrtijo, nagibajo jo sunkoma na eno ali drugo stran, večkrat se celo mečejo na tla, kakor da jih v glavi močno boli. **Kako se zdravi vrtoglavost pri prasičih?** (Fr. Š. v V.)

Odgovor: Ako prasiči ne kažejo drugih bolezenskih znakov kot so naštet, potem bolehaajo na vrtoglavici. Ta bolezen se pojavlja, če dobijo prasiči krmo, v kateri je precej opojnih ali omotljivih snovi n. pr. vinskega cveta v odpadkih pri žganjekuhi ali pa različne rastline, ki imajo v sebi slične omotljive snovi. Ta obolelost navadno poneha, če se prasičem nudi sredstva, da se izbljujejo. Ko so se izbljuvali, se jim da nekoliko sladkega mleka, ali pa iz lanenega semena skuhane juhe.

Žzk. Fr. Černe.

Vprašanje 66. Moja svinja ima osem mladih prasičkov, izmed katerih so štirje začeli šepati na noge. Pripomniti moram, da je svinja jako debela, da pa nima veliko mleka. Svinja in mladiči dobivajo zraven zelenjave tudi koruzne moke, vzlic temu ne uspevajo tako, kakor bi bilo želeli. V svinjaku ležijo prasiči na betonu, toda imajo dovolj slame pod seboj. **Kako zdravim šepave pujske?** (A. Š. v B.)

Odgovor: Po opisu šepavosti soditi, je najbolj verjetno, da trpe pujski na kostolomnici in to zaradi tega, ker omejnate, da ima svinja malo mleka. Pujski ne dobe v svinjskem mleku dovolj fosforovo-kislega apna, vsled tega se jim tudi ne morejo razvijati kosti in tako nastane bolezen na nogah. Najbolj umestno je, če daste svoje pujske pregledati po živinozdravniku, ki bo določil bolezen in podal tudi navodilo za zdravljenje. Kostolomnica se zdravi najlažje na ta način, da se mladim živalim da na razpolago med krmo klajnega apna, doječji svinji ravnotako, ker prehaja potem apno potom mleka v živali. Razventega je tudi zelo dobro puščati mlade pujske vsaki dan na prosto, po možnosti na kak travnik na pašo, ali pa na deteljišče, da si zunaj izberejo tistih hranilnih snovi, ki jih telo rabi.

Žzk. Fr. Černe.

Vprašanje 67. Glede cepljenja prasičev proti svinjski kugi se slišijo razdvojena mnenja. Nekateri strokovnjaki pravijo, da to cepljenje sploh ne koristi, drugi zopet trdijo, da ozdravi 95% na kugi obolelih prasičev, če se jih pravočasno cepi. Cepljenje proti kugi je pa precej drago. **Ali je cepljenje prasičev proti kugi uspešno ali ne?** (F. Č. v Sv.)

Odgovor: Če je strokovno dognano, da so prasiči oboleli na pljučni svinjski kugi, potem je potrebno, da jih pustite cepiti proti tej bolezni, kajti le s tem se boste obvarovali večje škode. V Sloveniji razsaja pri prasičih v prvi vrsti rdečica, ki jo je mogoče s pravilnim cepljenjem popolnoma od-

gnati. Poleg rdečice imamo pa zlasti v okrajih, ki uvažajo prasiče iz Hrvaške, mnogo svinjske kuge. Na Hrvaškem in v Vojvodini pa nimajo toliko rdečice kot pri nas, pač pa veliko svinjske kuge, ki je za prasičerejo še bolj opasna. Cepljenje proti svinjski kugi je v teh krajih močno razširjeno, ker tamkajšnji svinjerejci dobro vedo, da jim je le na ta način mogoče, obvarovati se velikih izgub pri svojih prasičih. Tudi v Sloveniji je pokazalo to cepljenje dobre uspehe. Poleg cepljenja bo pa potreba pri boju zoper to kugo, tudi vse živino-zdravniške uradne odredbe natančno upoštevati, in to zlasti z namenom, da se kuga omeji in čim manj razširi.

Zzk. Fr. Černe.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC

Kmetijska podružnica v Prevorjih je zborovala 5. julija. Od 23 članov je bilo navzočih 8. Blagajniško poročilo izkazuje 216 Din dohodkov, 159 Din stroškov in preostanka 57 Din. V odbor so bili izvoljeni Ant. Gubenšek načelnikom, Ivan Mastnak, Jos. Potočnik, Fr. Pevc in Fr. Potočnik pa odbornikom. Za delegata je bil soglasno izvoljen načelnik Gubenšek.

Kmetijska podružnica v Frankolovem je zborovala 19. julija. Od 72 članov je bilo navzočih 18. Delovanje je bilo osredotočeno na prirejanje kmetijskega pouka in na priprave za gospodinjiski tečaj. Podružnica je imela 89.442 Din dohodkov in 89.382 Din stroškov, tako da je znašal blagajniški ostanek 60 Din. V odbor so bili izvoljeni Matevž Erih načelnikom, Jerij Goršenšek, Blaž Gorišek, Jož. Čretnik, Al. Škoberne, Hen. Borovnik, Ig. Venko, Fr. Medved in Mat. Volave pa odbornikom. Za delegate sta bila izvoljena Mat. Volave in Ig. Venko. Sprejeli so se končno predlogi za znižanje carine za gospodarske potrebščine, za namestitvev potrebnih živinozdravnikov in za priskrbo cepiva proti rdečici.

Kmetijska podružnica v Tuhinju-Šmartno je zborovala 19. julija. Od 63 udov je bilo navzočih 16. Zborovanje se je omejilo zgolj na izvolitev delegatov in sta bila soglasno izvoljena Viktor Engelman in Val. Pestotnik.

Kmetijska podružnica Sv. Marko pri Ptujju je zborovala 19. julija. Od 25 udov je bilo 6 navzočih. Računsko poročilo navaja 502 Din dohodkov, 115 Din stroškov in 387 Din ostanka. Za delegata je bil izvoljen načelnik Iv. Veršič.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na državni kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se prične 11 mesečni tečaj 1925/26 začetkom novembra in bo trajal do 30. septembra 1926. Učenci so oskrbljeni na zavodu s stanovanjem in hrano, pa tudi perilo se jim pere. Oskrbnina znaša 75 Din mesečno in se plačuje četrtletno naprej. Sinovi manj premožnih kmetov, ki se izkažejo, da so potrebni podpore in se zavežejo, da ostanejo po dovršenem tečaju na svoji domačiji, dobijo lahko tudi na pol oziroma popolnoma prosta mesta. Sprejemajo se kmečki sinovi, ki so najmanj 16 let stari, z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo in so telesno zdravi. Lastnoročno pisane prošnje za sprejem naj se pošljejo podpisano nemu ravnateljstvu najkasneje do 10. oktobra. Prošnje morajo biti kolkovane s kolkom 5 Din, za rešitev je priložiti kolek za 20 Din. K prošnji se morajo priložiti sledeče listine: 1. Krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. zdravniško spričevalo, 5. nraštveno spričevalo, 6. reverz starišev ali varuha, s katerim se zavežejo redno plačevati oskrbnino in poravnati škodo, ki bi jo utegnil gojenec povzročiti na šolskem imetju, 7. tisti, ki žele prosto ali polprosto mesto, ubožno spri-

čevalo, potrjeno tudi od zemljeknjžnega urada. — Drugi listi se naprošajo za razpis tega oglasa. — Ravnateljstvo drž. kmet šole v Št. Jurju ob juž. žel.

KMETIJSKE NOVICE.

Živinorejska razstava.

Razstavljalec konj in goveje živine dajemo na znanje, da mora biti živina v nedeljo 6. septembra na razstavnem prostoru zadnji čas do 8. ure zjutraj. Razstavni odbor bo posloval že od 7. zjutraj na razstavišču. Živina ima ostati na določenem prostoru do 6. popoldne. Otvoritev razstave se vrši ob 9. popoldne, ko bo že vsa živina razvrščena in razstava popolnoma urejena.

Razstavna živina dobi pri vstopu v razstavišče potrebno številko, s katero se mora odkazati določeni ji prostor v razstavi. Razstavljalci živine dobe pri vstopu potrebne legitimacije, ki jih opravičujejo za prost vstop.

Oskrba razstavne živine je stvar prizadetih živinorejcev. Vsak razstavljalec mora sam skrbeti, da imajo razstavljene živali potrebno postrežbo. Potrebno krmo morajo seboj pripeljati.

Znižana voznina po železnici znaša za razstavne živali 50%. O tem so obveščena načelništva postaj, ki prihajajo tozadevno v pošte.

Živinorejska razstava v Zell am See (Pinzgau na Solnograškem). Od 6.—13. septembra t. l. se vrši velika kmetijska razstava v znanem tujskem kraju Zell am See. Razstavljenih bo tudi nad 130 konj in približno 300 goved, vseskozi prvovrstnih živali pingavske pasme. Avstrijsko zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo pošlje na to razstavo večje število žrebcev. Razstava traja samo prve tri dni (6. do 8. septembra). Na podlagi izkaznice za razstavo, katero izdajajo vsi avstrijski konzulati, vse podružnice avstrijskega prometnega urada in vodstvo razstave Zell am See, se dobi avstrijski potni vizum za ceno samo S. 1.50; vrhutega je dovoljena na vseh avstrijskih zveznih železnicah uporaba brzovlaka z listkom za osebni vlak. Vsi potniki, posebno pa tisti, kateri hočejo sredi septembra obiskati razstavo v Bernu (Švica) imajo, če obiščejo na potovanju preko Avstrije pingavsko razstavo, na podlagi izkaznice znatno cenejšo vožnjo, ker se lahko peljejo nazaj iz Zell am See na poljubno postajo Avstrije, torej tudi na švicarsko mejo.

Samostrelnice za voluharje. G. Ševčik namerava zopet izdelovati samostrelnice zoper voluharje. Ker je pa dandanes fabrikacija vsakega orodja v večji množini združena z velikimi stroški, se je gosp. Ševčik odločil, da bo z izdelavo pričel šele tedaj, ako se priklasi vsaj 100 odjemalcev, ki se bodo zavezali kupiti po eno samostrelnico. Pozivamo torej vse prizadete interesente, da se prijavijo po dopisnici naravnost pri g. Ševčik-u, puškarju v Ljubljani, Židovska ulica, da so pripravljene kupiti vsaj eno samostrelnico. Cena eni samostrelnici bo 125 Din.

GOSPODARSKE STVARI.

Naraščanje cene živini zaradi povečanega izvoza. Na raznih zadnjih sejmih v Jugoslaviji se je opazalo, da so cene živine ponovno neznatno poskočile. Ta porast se pripisuje povečanemu povpraševanju iz Italije. Odkar se je lira stabilizirala, nastopajo zopet italijanski trgovci na jugoslovanskih sejmih in kupujejo predvsem prvovrstno blago. Tudi izvoz v Avstrijo je močno oživel. Manjše količine so inozemski trgovci nakupili v zadnjem času tudi na slovenskih sejmih, predvsem

v Mariboru. Cene živini so bile v zadnjem času že tako nizke, da gotovo ni zavidati kmetom, da so se zopet nekoliko popravile, kajti splošno se je že naše ljudstvo pritoževalo, da se živinoreja več ne izplača, ker se n. pr. za eno kravo dobi komaj ena moška obleka.

Zelo dobro stanje posevkov. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo in vode je bilo splošno stanje posevkov v drugi polovici julija zelo dobro. Žetev ozimnega in jarega žita je bila v tem času skoro v celi državi končana. Pridelek je zelo dober tako kakovostno kakor količinsko. Stanje turščice je zelo odlično. Sadje, kolikor ga je, je v dobrem stanju. Vinogradi, ki so spomladi kazali odlično, so okuženi po raznih boleznih in trgategv ne bo izpolnila nad. Stanje živine je povoljno.

Slaba kupčija z vinom. V raznih vinorodnih pokrajinah Jugoslavije se pritožujejo zaradi slabe kupčije, katero baje povzroča zmanjšani konzum vina. Zaradi manjšega konzuma obstoja še mnogo starih zalog, ki ne bodo konzumirane do novega pridelka. Vinska trgategv bo kljub nastopom raznih bolezni v nekaterih vinskih pokrajinah v državi povprečno prilična, dočim se o kakovosti še ne more govoriti. Cene se gibljejo: v Zagorju med 5 in 10, v Medjimurju med 8—10, na otoku Krku za črna vina med 5—6, za bela med 6—7, v Dalmaciji med 6—10 Din za liter. Finejša vina so v Sloveniji tudi dražja.

KNJIŽEVNOST.

Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice. Te dni je izšla v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku v žepnem formatu knjižica pod naslovom „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice“, katere avtorja sta gg. Makuc in dipl. agr. A. Jamnik, katerih slednji je znan po izdaji več pripravnih in koristnih strokovnih knjig. Knjiga je važna za vsakega živinorejca, ekonomo, prekupca, mesarja, eksporterja itd. Potreba tehtnice spričo te knjige odpade, pa tudi nobenega računanja ni. Žival je zmeriti po dolžini in na obseg in iz teh dveh merjenj dobljeni številki že sami pokažeta težo. — Koliko so včasih nepošteni nakupovalci prevarali ljudi, ko so kupovali kar „na čez“, kajti tehtnic ni povsod in se jih vedno ni mogoče posluževati. Danes pa so prevare nemogoče, ker vsak še tako priprost človek, ki pozna številke, lahko sam dožene živo težo svoje živali in na podlagi tega ve, koliko naj zanjo zahteva, ako jo prodaja. Takega pripomočka do sedaj še nismo imeli in gre izdajatelju zasluga, da nam ga je omogočil. Knjigo se dobi po vseh knjigarnah in pri g. dipl. agr. A. Jamniku v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7/I., lastniku Agrarnega biro-a, po 10 Din (v inozemstvo 11 Din) s poštno vred. Oni, ki naročajo po pošti morajo denar vposlati

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Občni zbor društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo se vrši (o priliki veleseljma) v soboto in nedeljo, 5. in 6. septembra 1925. v Ljubljani. Spored: 5. septembra (začetek ob 11. uri v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg št. 3.): a) poročilo načelnika; b) čitanje zapisnika lanske glavne skupščine; c) poročilo tajnika in blagajnika; d) poročilo preglednikov računov ter sklepanje o odobritvi odborovega poslovanja; e) razprava o osnovanju zveze (Saveza) obstoječih stanovskih društev kmetijskih strokovnjakov v državi, odnosno jedinstvene organizacije ter sprememba društvenih pravil; f) samostojni predlogi ter ti-le referati: 1. Stanje kmetijsko nadaljevalnega pouka (tovariš inž. Zidanšek). 2. Osnutek zakona za privatne kmetijske uslužbenice (tovariš inž. Wenko). 3. Akcija proti ino-

zemcem ter proti kmetijskim nestrokovnjakom (tovariš Sotler). 4. Razmerje med činitelji za pospeševanje živinoreje (tovariš inž. Petkovšek in Sustič). 5. Všetjetje kaderskih in vojnih let v napredovanje in pokojnino (tovariš Sustič). 6. Reorganizacija kmetijskih šol v Mariboru (tovariš Žmavc). 7. Skupno kmetijsko glasilo (tovariš Žmavc). 8. Slučajnosti. — Ob 2. popoldne se vrši skupni obed pri „Mraku“ na Rimski cesti; ob 3½ popoldne nadaljevanje občnega zbora. — 6. septembra: ogled veleseljma, razstave živine, opoldne eventuelni skupni obed, popoldne morebitni zlet udeležencev skupščine v neposredno okolico Ljubljane. Nočišče od 5. na 6. je preskrbljeno. Kdor bo na prenočišče in na skupni obed reflektiral, naj to nemudoma javi načelstvu v Mariboru. Vozna ugodnost (zaprošena je ¼ voznja) razglašena bo v dnevnem časopisju. Vsi gg. tovariši se vabijo na polnoštevilno udeležbo. Odbor.

URADNE VESTI.

Zapisnik seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, v sredo 22. julija 1925. ob polenajstih dopoldne.

(Konec.)

Blagovni promet. Od zadnje odborove seje je kupila družba najprej 2 vagona angl. modre galice, in potem še 1 vagon, od katerega pa je morala že plačati novo uvozno carino v znesku 144 Din za 100 kg; nadalje 30 vagonov superfosfata, 1 vagon francoske sive ajde, 3000 kg žhndre, 7 čistilnikov, 6 gnojničnih sesalk, 11 sodov salojidina, in razna druga sredstva proti rastlinskim škodljivcem.

Glede skladišča v Mariboru nima družba še nikake vesti, kaj je ukrenil v to svrhu izvoljeni odbor.

Dražba košnje na Ivju je letos ugodno izpadla. Še bolj ugodno bi pa bilo, če bi se košnja oddala na dražbi v najem za tri leta. Glavni odbor je sklenil, da se to jesen odda košnja na urejenih travnikih v najem za tri leta, na Italjanskem bregu pa, ki je zelo zanemarjen in bi njegovo čiščenje stalo ogromno, za tri leta brezplačno.

Pridelovanje travnih semen bi se dalo pri nas uspešno gojiti, samo treba bi bilo kmetovalce na to privaditi. Po podrobnem poročilu sklene glavni odbor, da družba onim kmetovalcem, ki se prigrasijo za te kulture, izvorna semena brezplačno, in da odkupi od njih vse pridelano seme trav. S tem bi sčasoma odpadla potreba nakupa travnega semena v inozemstvu.

Naš krompir oneidovec peša glede pridelka, vsled česar se od strani kmetovalcev pojavlja potreba po obnovi semena. Glavni odbor sklene, da družba dobavi nekaj dobrin vrst krompirja iz Češke, da se dobi vrsta, ki bo nadomestila dosedanjo vrsto krompirja. Razventega bo družba posredovala dobavo semenskega krompirja iz Savinjske doline, ki je izvrsten in zelo rodovit, deloma pa tudi iz Ptujkega polja.

Ocenjevanje semenskega žita je Kmetijska družba letos začela uvajati, in je ocenila razna žita pri veleposestnikih Ernestu Osiander v Guštanju in Fran Škerlecu v Vičancih. Ko dobi od teh doposlane vzorce semenja in klasja, bo izdala svoje priporočilo za to semensko blago.

Družba bo letos napravila poizkus s planinskim ovsem in ržjo iz Koprivnika in Gorjuš v Bohinju, katere vrste baje v dolini izvrstno uspevajo. Da se našim kmetovalcem olajša nabava kmetijskega časopisja in osredotoči delo kmetijskih strokovnjakov, se je na zadnji odborovi seji sadjarskega in vrtnarskega društva v Celju sprožila misel, izdajati enoten strokovni list. O tem predlogu naj bi se „Kmetovalec“ povečal oz. razširil, da bi imel prostora za vse kmetijske pango, ostali listi bi pa prenehali izhajati. Glavni odbor je po-

oblastil predsedstvo, da stopi v stike z vsemi tozadevnimi društvi in poizve za njih mnenje o tem vprašanju.

Glede nameravane ukinitve srednje kmetijske šole v Mariboru, je glavni odbor zavzel sledeče stališče: Glavni odbor ne ugovarja izpremeniti srednje kmetijske šole v višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru, odločno je pa proti temu, da se ukine nižja vinarska in sadjarska šola, ki je za naše gospodarske razmere neobhodno potrebna. Nižja šola te vrste mora ostati, četudi se morebiti izpremeni iz dvoletne šole v enoleten tečaj.

Z ozirom na naredbo, ki jo je v minolem letu izdal oddelek za trgovino in obrt, ki zabranjuje podeželskim nekoncesioniranim zidarjem in tesarjem graditi gospodarska poslopja kakor so: hlevi, svinjaki, gnojišča, skednji, kozolci itd., je glavni odbor sklenil, naj Kmetijska družba proti tej odredbi zavzame tako stališče, da se varujejo koristi našega kmetijstva.

Ker novi zakon o carinski tarifi hudo prizadene ravno kmetijstvo v Sloveniji, je glavni odbor sklenil, naj družba še enkrat vložiti energičen protest proti temu zakonu in naj ga odpošlje na vsa merodajna mesta. Na predlog g. Jarca se izvoli v odsek za carinske in železniške tarife sledeče člani: Gg. predsednik, Jarc, Pipan, Skalicky, tajnik trgovske zbornice dr. Pless, in bivši ravnatelj žitnega zavoda Jovan.

G. Jarc predlaga, naj bi Kmetijska družba pokrenila vprašanje o ustanovitvi „Zavoda za varstvo kmetijskih interesov“, kakor je tak sličen zavod uspešno deloval v bivši Avstriji.

5. Sprejem novih članov.

Glavni odbor je sprejel 945 na novo priglašeni udov kot prave ude s pridržkom, če jih ne osporijo podružnice. Osporjeni udje se morejo glavnemu odboru javiti do prihodnje odborove seje, ki jih potrdi ali odkloni.

6. Raznoterosti.

G. Ažman predlaga, naj Kmetijska družba protestira proti zaustavitvi dela pri odmerjenju planin po agrarnem komisarju v svrhu izvedbe agrarne reforme. Glavni odbor sprejme ta predlog.

Gospod Meden poroča o naraščajočem zadolževanju kmetov. Temu zadolževanju je večkrat vzrok nepoznanje me-

nice in njenega pomena. Družba naj objavi poljudno razpravo o menicah in meničnem pravu.

Gospod Mencinger priporoča, naj se v „Kmetovalcu“ objavijo pravice zavarovancev proti požaru in dolžnosti zavarovalnin uruzo v slučaju požara, kajti dandanes je marsikateri kmet od njih opeharjen.

Združene podružnice v Bohinju bodo na Kmetijsko družbo vložile prošnjo, da prevzame oddajo dinamona in vžigalnih vrvic, v kolikor se rabijo za kmetijske svrhe, ker je dandanes težko dobiti to razstreljivo.

Ker se nikdo ne oglasi več k besedi, zaključiti g. predsednik ob tričetrt na 3. popoldne odborovo sejo.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. i. vsaj 10 dni pred izidom Ogeja „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Brezovica, v nedeljo, 20. septembra 1925. ob osmih zjutraj v šoli;

Jarenina, v nedeljo, 20. septembra 1925. ob osmih zjutraj v šoli;

Laško, v nedeljo, 20. septembra 1925. po prvi sv. maši v nadžupnišču;

Maribor, v nedeljo, 20. septembra 1925. ob devetih zjutraj v dvorani okr. zastopa, Koroška cesta 26;

Naklo, v nedeljo, 20. septembra 1925. po prvi sv. maši v stari šoli;

Središče ob Dr., v nedeljo, 20. septembra 1925. ob devetih zjutraj v občinski pisarni;

Stara Loka, v nedeljo, 13. septembra 1925. ob štirih popoldne v gostilni g. Jurija Gosar;

Sv. Anton, v nedeljo, 13. septembra 1925. ob osmih zjutraj v šoli (izvanredni občni zbor).

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, v nedeljo, 20. septembra 1925. po rani službi božji v šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 179, v M. 25 glav):		
1 par dobrih konj	6.000 do 12.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 90, v M. 624 glav):		
1 kg žive teže I.	8.—	9.— do —.—
1 „ „ II.	7.—	7.— do 7.75
1 „ „ III.	6.50	5.50 do 6.—
1 „ „ „ krave, klobasarice	4.— do 5.—	3.— do 4.—
Teleta (prigon v Lj. 9, v M. 15 glav):		
1 kg žive teže	10.— do 11.50	11.25 do —.—
Prasiči (prigon v Lj. 51, v M. 192 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	5) do 250.—	150.— do 170.—
1 „ „ 3—4 meseca „	—	175.— do 250.—
1 „ „ 5—7 „ „	—	300.— do 350.—
1 „ „ 8—10 „ „	—	375.— do 575.—
1 „ „ enoletni	—	675.— do 1250.—
1 kg žive teže, debeli	—	13.— do 14.—
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	150.— do 200.—
1 kg goveje kože	—	16.— do 18.—
1 „ telečje kože	—	23.— do 25.—
1 „ prasčje kože	—	7.— do 7.50
1 „ gornjega usnja	—	80.— do 90.—
1 „ podplatov	—	70.— do 80.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	12.— do 25.—	17.50 do 17.70
1 „ kokoš	27.— do 32.—	30.— do 50.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.50 do 7.50
1 „ smetane	—	12.— do 15.—
1 kg čajnega masla	60.— do —.—	50.—
1 „ surovega masla	45.— do —.—	40.— do 44.—
1 „ bohinskega sira	38.—	—
1 „ sirčka	10.—	3.— do 7.50
1 jajce	1.25 do —.—	1.— do 1.25
Žito in drugo:		
1 q pšenice	330.—	370.— do 350.—
1 „ rži	275.— do 300.—	225.— do 325.—
1 „ lečmena	230.—	225.— do 300.—
1 „ ovsa	270.— do 300.—	250.— do —.—
1 „ prosa	340.—	350.— do 450.—
1 „ koruze (nove, sušene)	245.—	275.— do 350.—
1 „ ajde	335.—	350.— do 400.—
1 „ fižola, ribičan	325.—	300.— do 400.—
1 „ fižola, prepeličar	320.—	—
1 „ krompirja (novoga)	125.— do —.—	75.— do 200.—
Krma:		
1 q sladkega sena	40.—	50.— do 70.—
1 „ kislega sena	30.—	—
1 „ slame	30.— do 35.—	27.50 do 37.50
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160.— do 200.—	160.— do 180.—
1 „ mehkih drv	120.— do 150.—	105.— do 127.—